

mogo na boljše obrnile. Tujec bode moral plačati pri uvozu svojih vin precej visoko colnino, ki bode prvič kaj dobro ugajala našim državnim blagajnam (kasam), drugič pa bode naše vinorejce varovala pred prevelikim uvozom tujega blaga, kar bo gotovo dalo domačemu večjo veljavo in tudi — boljše ime, kar ga je sedaj imelo. Vsaktera mešanica se je namreč dosedaj prodavala za pristno domače blago, in tako je prišlo, da so naši vinogradniki pri posameznih domačih kakor tudi inozemskih kupcih svoje posebeno ime izgubili, ja, celo na slab glas so prišli. Godilo se je toraj vsaj enkrat tudi za naše vinorejce nekaj, česar so bili v resnici potrebni in česar jim je bila država v resnici dolžna storiti.

V zadnjih letih se je povprečno 1 milijon meterskih stotov (centov, kar pomenja približno ravno toliko hektolitrov) italijanskih vin v našo državo uvažalo. Temu pa je konec. Do konca letošnjega leta smejo Italijani le še 450 tisoč met. stotov na Avstrijsko-Ogrsko spraviti, potem pa bodejo s svojo vinogojnjo težko tako k nam silili, kakor dosedaj, kajti plačati bodejo morali zanaprej 20 goldinarjev za zlatu (za dobo provizorija), oziroma 60 kron uvožne colnine za vsak meterski stot, medtem ko so dosedaj od svojih belih vin plačali samo 6 gold. 50 kr., od črnih (Marsala) po 7 gold. 50 kr. uvožne colnine za meterski stot. Ta naprava bode jim najbrž saporobno zaprla in njihovo predrznost nekoliko brzdale.

Jako veselo je tudi slišati, da so zagovorniki naših interesov nam zagotovili colnine prosto izvažanja našega lesovja na Italijansko. Našega lesa (večinoma žaganega) gre na leto povprečno za 50 milijonov kron na Italijansko, in ta svota že hoče za naše producente nekaj pomeniti. To je v prvi vrsti na korist naše sosednji deželi Koroški, deloma pa tudi Štajerski in Kranjski.

Da se je v novi trgovinski pogodbi z Italijo odpravilo dosedanje colnine prosto izvažanje konj na Italijansko, to nam naj ne teži srca, ker to zadeva predvse glavitno naše polubrate unkraj Litave — ohole Madjarje.

Ta jako važna pa tudi potrebna nova trgovinska pogodba jasno kaže, da država vendar zamore tu tam kaj ukreniti v blagor svojih davkoplačilcev — ako hoče; želeli bi le bilo, da bi ji tudi v prihodnje ne manjkalo volje in resnosti.

Vojska med Rusi in Japonci.

Iz bojišča v najnovšem času ni došlo kaj pomembnega. Pravi se pa, da bode pri Mukdenu vsakor prišlo do velike bitke, akoravno se Japonci previdno resnemu spopadu izogibljejo. Pričakovana bitka bode znabiti odločilna za vso vojsko, gotovo pa bode ž njo konec letošnjega bojevanja. Črez to namreč ni pričakovati večjih operacij.

Na Japonskem so brambovsko (vojaško) postavo predrugačili in vsled novih zakonov si upajo Japonci prihodnje postaviti na bojišče celi milijon vojakov.

Rusi so se dosedaj nasprotniku vedno umikali.

Zvabiti so ga hoteli v nižave, kjer upajo imeti večjo bojno srečo, kakor so jo imeli na hribih in v gorskih soteskah. Rusi so od nekdanj najbolj ponosni na svojo konjico (kavalerijo), katerej pa seveda gorovje nikakor ni ugodno bojišče. V tem boju se je o ruskih kozakih (konjenikih) doslej še malo kaj slišalo, akoravno je bila Rusija v vseh svojih vojskah na te najbolj ponosna.

Ruski lajtenant princ Radziwill, kojemu se je posrečilo iz Port Arturja skozi sovražne čete do Mukdena priti, je ondi povedal, da si poveljnik porarturške trdnjave, general Stössel, še upa isto več mesecev držati. Ako ga ne bode premagala lakota, Japonci ga bodejo težko.

Spodnještajerske novice.

Imenovanje. Nj. Veličanstvo presvitli cesar imenoval je našega mil. g. knezoškofa Mihaela Napotnika za svojega tajnega svètnika, vsled kojega imenovanja so postali prevzvišeni vladika „eksclenca“.

Utopljenec najden. V Zabolcih je našel nek kmet mrtvo truplo Franca Kaiser-a, edinega sina ptujskega gosp. podžupana. Imenovani se je šel 8. avgusta t. l. v Dravo kopat in je pri tem utonil, kakor smo te svoječasnoročali.

Občinski odbor mesta Ptuj je v svoji seji dne 1. oktobra t. l. med drugim sklenil to-le: „Občinski odbor mesta Ptuj izjavi vsled sklepa v svoji seji dne 1. oktobra 1904 sledeče: Nečastno bi bilo za župana mesta Ptuj, gospoda Jožef-a Ornig-a, ako bi vložil tožbo zaradi podlega razžaljenja, povzročenega po listih „Slovenski Štajerc“ in „Slovenski Narod“, oziroma proti pisateljem lažnjivih člankov tikajočih se njegove osebe, priobčenih v tema listoma. Nadalje izjavi občinski odbor v tej seji (pri kateri gospod župan ni navzoč) soglasno, da so vse omenjena razžaljenja povzdignile čast gospoda župana ne le samo v obeh občinskem odboru in v obeh nemškega prebivalstva mesta Ptuj, temuč tudi v obeh vsakega poštenega človeka. Občinski odbor toraj prosi gospoda župana Ornig-a, naj bode zadovoljen s pripoznanjem, katero se je izkazalo njegovemu delovanju in katero se mu tudi sedaj izkazuje, in je proš, da bi ne vložil tožbe zaradi navedene razžalitvije!“

Razstava sadja v Mariboru. Dne 1. in 2. oktobra priredila je podružnica v Mariboru ces. kr. kmetijske družbe razstavo sadja, ki se je prav vrlo obnesla. Vsak obiskovalec je bil primoran pripoznati, da se je štajerska sadjereja v zadnjih letih zares povspela na takšno visočino, s kakoršno se zamorejo ponašati le najboljši in najjimenitnejši sadjerejski kraji na svetu. Po zasluženju si je toraj naše sadje pridobilo dober svetovni glas, za kojega nas nevoščljivi tujci zares opravičeno zavidajo. Takšne razstave, kakoršna je bila ta, pa so tudi v resnici jako pripravne, da tuji kupci naše pridelke boljše spoznajo in ocenijo ter stopijo z našimi producenti (sadjerejci) v ožjo dotiko. Razstave sadja imajo pa še tudi to dobro na sebi, da spodbujajo naše sadjerejce starega

kopita k posnemanju umnih sadjerejev in da se ne zadovoljujejo samo s tepkami in lesnikami, temuč da si izgojijo žlahtnega sadja najboljših vrst. Spodnji Štajer je kakor nalašč za sadjerejo ustvarjen in želeto bi bilo, da bi vsak naš kmetovalec v tej stroki dosegel tisto stopnjo napredka, kakoršno so pokazali razstavljalci sadja na tej razstavi; bilo bi jim to v lasten dobiček, kajti videlo se je na tej razstavi, da dosežejo žlahtne sorte prav visoke cene. Na tej razstavi se je tudi videlo, kako se mora sadje za pošiljatev v različne posode (kište ali zaboje, sode, škatlje i. t. d.) spraviti, da se med potjo ne poškoduje in pokvari. Razstavljeni so bili tudi različni stroji, kakoršni se rabijo pri napravljanju mošta: stiskalnice, mečkalnice i. t. d., in sušilnice za napravljanje suhega sadja.

Kopališče v Laškem trgu, dosedaj last g. Theodora Gunkel, kupila je nj. ekselenca, gospa Roza plem. Ther za 210 tisoč kron.

Uboj. V noči od 2. do 3. t. m. ubili so ponočni razgrajalci v Leitersbergu pri Mariboru čevljarkega mojstra in godca Janez Felzer-ja iz Maribora, ki je šel s svojimi ljudmi iz Hojnikove krčme na Pestic proti mestu domov. Tolovajski razgrajalci so ga nagnali s ceste na travnik pred Lopičevo gostilno (Cvilak), kjer so ga z drogi in kolmi tako obdelovali, da so revežu glavo čisto zdrobili in celo roke odbili. Najhujši razgrajalec in povzročitelj uboja, nek tesarski pomagač z imenom Pivetz se je družega dne sam zglasil pri sodniji ter izjavil, da je bil on tisti, ki je Felzerju smrtne udarce zadal. Ubijalca, ki je bil zaradi telesnih poškodb že štirikrat predkaznovan, djali so takoj pod ključ. Felzer zapusti vdovo z osmerimi otroki.

Častno občanstvo. Občina Polička ves v mariborskem okraju je mariborskega mestnega župana g. dr. H. Schmiderer zaradi njegovih zaslug kot okrajni načelnik imenovala svojim častnim občanom.

Stekel pes je v Spilfeldu ugriznil več drugih psov in tudi eno osebo. Priklatiti se je moral od drugod, ker ga ondi nihče ni poznal.

Od ptujskih sejmov. Na dne 5. oktobra t. l. se višjejoči živinjski in svinjski sejem prignalo se je 615 goved, 68 konj in 401 svinj. Kupčija je bila dobra in promet živahen. Prihodnji živinjski in svinjski sejem se bode vršil dne 19. oktobra, samo svinjski sejem pa 12. oktobra t. l.

Potrjena izvolitev. Nj. Veličanstvo presvitli cesar potrdil je izvolitev gospoda Alojz Langer za načelnika in gospoda Otton Erber za podnačelnika okrajnega zastopa v Marenbergu.

Iz Trbovelj se nam poreča: Pred kratkjm začela se je tukaj graditi osrednja elektrotvornica (elektrische Zentralanlage), ki bode oddajala luč vsem uradniškim in delalskim prostorom tukajšnjega premogokopa ter tudi gonilno moč vsem strojem. — V noči od 2. do 3. t. m. obesil se je tukajšnji delavec Kosmač, bržčas iz bojazni pred kaznijo, ki ga je čakala zaradi posilstva neke ženske.

Župnikov preklic. „Slavno uredništvo „Štajerca“ v Ptuju. Šklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam z ozirom na notico objavljeno pod zaglavjem „Župnikov preklic“ v 19. številki Vašega lista z dne 18. septembra 1904, da sprejmete v zakonitem času na istem mestu iz z istimi črkami nastopni stvarni popravek: Ni res, da sem v nekem klerikalnem listu na nesramen način napadal kozjanskega okrajnega sodnika. Res pa je, da sem v „Süddeutsche Presse“ šte. 47 kritikoval neko njegovo odredbo, imenovavši jo „kuriuzno“, in da v celem dopisu ni nobenega nesramnega napada. — Ni res, da sem moral lažnjive in izmišljene trditve preklicati v ravno tem listu. Res je marveč, da sem v kritiki, potem, ko mi je g. sodnik sam zagotovil, da mi svoji odredbi ni imel namena, ki sem mu je v moji kritiki očital, svojo obdolžitev kot krivo prostovoljno umaknil. Št. Peter pod Sv. gorami, 28. septembra 1904. Jožef Tombah, župnik.“ — Da je predstojerji popravek ravno tako značilen za g. župnika kakor sploh vso njegovo ravnanje, je vsakomur znano. Več prihodnjič! —

Smrt na železničnem tiru. Popoldne 1. oktobra povozil je poštni vlak pri Sevnici triletnega otroka železniškega čuvaja Reberska-a. Otrok je letel čez tir, ravno ko je pridrdral vlak in rešitev je bila nemogoča, ker nikogar ni bilo v bližini.

Ustanovitev poklicnih (kmečkih) zadrug, kakoršno so v deželnem zboru predlagali slovenski poslanci, je morala se odkloniti, ker osobito v naši kronovini predpogoji tej naredbi niso dani. Glavni vzrok temu zadržku je nezmožnost in nedelavnost državnega zbora, kjer slovenski poslanci s svojimi češkimi brateci neprestano dalje obstruirajo ter s tem vsako vspešno delovanje preprečijo. Ubogo ljudstvo pač ne spregleda in ne uvidi, da mu ti „blagohotni“ gospodje mečejo vedno le pesek v oči ter da na enem mestu ravno to zahtevajo, čemur se na drugem ogibljejo. Med temi je tudi „dični“ državni poslanec, dvorni svētnik, novopečeni deželni poslanec itd., g. dr. Miroslav Ploj, ki že iz same „dičnosti“ ne ve, kako bi svoje volilce še bolj za norca imel. Z milijoni, katere je ta možak s svojo nemško ženo priženil, bilo bi njegovim volilcem sicer nekoliko pomagano, toda on raje vzame kakor pa da, raje obljubi, kakor pa stori.

Omeniti moramo tukaj, da je okrajni odbor ptujski vložil peticijo zoper ta predlog, ker se mu je zdela njegova izvršitev pri sedanjih razmerah neumestna, ja neizpeljiva, kajti dokler vsakojaki stvari predpogoji niso dani, dotlej se tudi ne da izpeljati.

Koroške novice.

Premeščenje. Vodja ces. kr. okrajnega glavarstva v Šmohorju, gospod okrajni komisar August Fittl, poklican je v ministerstvo notranjih zadev. Kako da je mož bil na svojem dosedanem službenem mestu spoštovan in priljubljen, pokazalo se je pri njegovem sloveu, pri katerem se mu je odkrito-